

Hvítanes bygd yvirkoyrd!

Zakarias Wang

Nú er ætlanin at gera ein breiðan veg við 6000 bilum um dagin beint norðan fyri húsini á Hvítanesi, har ætlanin annars var at byggja.

Hetta vil siga, at bygdin ikki kann vaksa meir. Tann stóra ferðslan fer at larma og órógva, og hugurin at seta búgv fer at minka. Hetta fer at hava við sær, at prísurin á fastari ogn ikki fer at fylgja við prísunum aðrastaðni. Talan verður um stórt tap fyri tey, sum búgva í bygdini.

Hvat er her á vási?

Hetta kom fram á fundi í hundrad ára gamla skúlanum á Hvítanesi hóskvøldið 3. mars. Har var stjórin í tí felag, sum er farið undir at gera niðansjóvartunnilin millum Streymoyнна og Eysturoyнна. Hann greiddi frá, at ætlanin var, at

tunnilsmunnin streymoyarmegin skuldi vera beint norðan fyri bygdina, í tí einasta byggiøki, bygdin hevur eftir.

Á fundinum varð víst á, at hesin munnin er óvanliga høgt uppi.

Alla aðra staðni verður roynt at fáa tunnilmunnarnar so nær sjóvarmálanum sum yvirhøvur møguligt. Her verður farið 15 metrar hægri upp enn neyðugt. Beint norðanfyri, inni á Sandvíkum, er stórt láglendi.

Við at fara so høgt upp verður tunnulin 300 metrar longri enn neyðugt. Hvør metur kostar 0,1 millión, so iløgan verður 30 milliónir størri. Rakstrarútreiðslurnar verða somuleiðis størri í allari framtíð bæði fyri

tunnilin og fyri tey sum skulu nýta hann. Frammanundan er tunnulin ein av teimum longstu í heiminum, og eingin orsök er til at gera hann enn longri.

Við at flyta munnan hetta stutta pettið burtur frá bygdini ber tí til at minka um kostnaðin av tunlinum og sleppa undan at Hvítanes bygd gerst eitt ferðsluoffur.

Her er tí talan um eina broyting, sum hevði verið til fyrimun fyri allar partar.

Men tað tykist, eins og allir myndugleikarnir hava gjørt av at leggja eftir teimum, sum vara av Hvítanesi.

Tann staðbundna nevndin fyri Hvítanes segði seg einki hava fingið at vita um ætlanirnar. Býráðsformaðurin, sum annars er raskur at mæta upp, var ikki at síggja. Eingin av teimum 33 løgtingsmonnunum var komin á fundin at síggja hvønn sviða teirra semja um Streymoyar-Eysturoyartunnilin fer at bera við sær fyri tey fólk, sum verða rakt av hesi nýggju ferðsluæðr.

Skal søgan skrivast um?

Thorbjörn Brochs

Seinasta sunnudag, 28. februar 2016, hoyrði eg eina prædiku, har prædikumaðurin vildi vera við, at »vit« hövdu farið so illa við katolikkunum. Søgan sigur tað övugta. So nú má eg spyrja, um tað ikki passar, at katolikkarnir brendu Huss (1414), sum tann eini, á báli, tí hann prædikaði út frá Bíbliuni? Skulu vit eisini nokta fyri at Jesus

varð krossfestur? Skulu vit til at koppa tann söguliga veruleikan övugtan veg? Veit eingin um, at Martin Luther var við at fáa somu viðferð, hann sum skaffaðu okkum trúarfrælsi? Men hann varð bjargaður, gudsmaðurin.

Nakað annað imponerandi, sum varð sagt, tað var at vit skuldu takka Katólsku Kirkjuna fyri at vit áttu Bibliuna. Men hvør var tað, sum síðst á 1300-talið brendu allar Wicliffe-bíbliurnar, sum teir kundu fáa fatur á?

Hvat hendi við allar tær Bibliu-umsetingarnar, sum vórðu gjörðar

tær fyrstu öldirnar eftir apostlatíðini? Á 500 var ikki nógv annað enn Vulgata og Septuaginta at fáa fatur á. Hvussu tað hendi, vita teir lærdu.

(Septuaginta er Gamla Testamenti umsett av Jöðum til grikst umleið ár 250-130 f. Kr. Vulgata er Biblian umsett til latín. Helst málsliga endurskoðað av Hieronymus 382-405)

Eru allir vaktarmennirnir deyvir ella deyðir?

Tók Jesus feil

Jógvan Kallsoy Mørkøre

Eiði

Tá ið hann segði, Markus 10: 7: Tí skal maðurin fara frá faðir sínum og

móðir síni og halda seg til konu sína.

Sjálvt um hetta, av mær, er sett fram sum ein spurningur, so

stendur eingin mær til svars. Svarið er longu móttikið har uppi, men eg haldi at teir løgtingslimirnir ið ætla sær at svara veljarans vegna skylda veljaranum at svara, alment, á hesum staðið eisini.

Hugsjónarligar avbjóðingar – mistu vit pippið?

Bergun Kass

Mistu vit pippið ella tora vit at keypa partabrøv, so føroyingar gera seg galdandi mótvegis útlendingum ella fer meginparturin av krónunum til persónliga nýtslu?

Í umtaluni av Bakkafrost verður funnist at nógva vinningsbýtinum, ið fer av landinum.

Tað verður tosað um politisk átøk fyri, í størri mun, at halda útlendingum uttanfyri.

Men hví ikki ístaðin spyrja,

hvussu vit fáa størri føroyskan ognarpart í Bakkafrost og vinnu yvirhøvur?

Í tilgongdini og menningini av Bakkafrost eru móguleikar fyri kapitali. Teir kunnu lána og afturfyri gjalda rentur, og/ella teir kunna bjóða tær og mær og øðrum at keypa part í felagnum og afturfyri gjalda okkum part av yvirskotinum sum vinningsbýti.

Og her er tað at bólkurin, 'tær og mær og øðrum', hevur flest útlendingar, og at o.u. 70% av tí sum eg og tú og onnur finga sum part av yvirskoti, í vinningsbýti – fer av landinum.

Sjálvsagt hevur útlendski kapi-

talurin/partabrævagjöldini frá útlendingum, gjørt sítt til góðan rakstur og stórt lønar- og partafelagsyvirskot, og tann vegin goldið landinum í skatti.

Spurningur er meira, í viðgerðini av úrslitinum hjá Bakkafrost, hvussu eisini størri partur av partapeningi og yvirskoti kundi verið hjá føroyska fólkinum.

Man tosar um at byggja land – man hetta samhaldsfesti, at eiga føroyskt vinnulív í felag, ikki vera ein týðandi partur, og skal 'indsatsurin' ikki verða í tjóðskaparanda, virkisfýsni og í trúgv á vinnuna, heldur enn at tosa um at halda útlendingum uttanfyri?

Helli meira til tann partin – at fáa **føroyingar við**, heldur enn politisk inntriv, fyri at halda øðrum uttanfyri.

Tá alt hetta er sagt, má eisini havast í huga vandan við at missa partabrævapengar, í fall fyrirøkur ikki bera seg, og at føroyingar sjálsagt eisini, við atlit til hetta, spjaða iløgurnar. Tað vil siga, hava partabrøv í fleiri feløgum og í fleiri londum, sambært góðum iløgusiði.

Ja, opin marknaður, har føroyingar og útlendingar luttaka hvørt um annað við framgongd og vinningi fyri eyga.

Politiska avbjóðingin, í síðsta enda, er at fáa framgongd og

skattainntøkur, fyrst og fremst úr føroyskum vinnulívi, og síðani, at pengar hjá føroyingum kasta av sær landsbúskaparlaga.

Ella vil fólkíð heldur uppsparingina til ferðavinnu og forrætningsmenn í Barcelona, til skíðnað í køldu fjøllum ella til hús, hús-vognar, bátar og persónliga nýtslu yvirhøvur?

Tað er so tað.

Hugsjónarligar avbjóðingar!